

Mi ÚJSÁG

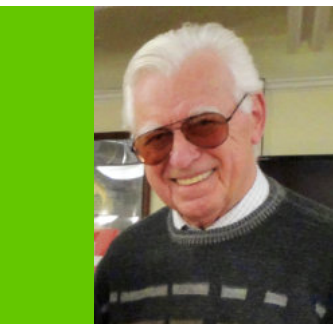
Nálunk

2025
OKTÓBER - NOVEMBER - DECEMBER
OCTOBER - NOVEMBER - DECEMBER

1849. október 6.

Aradi vértanúk

Butz István

ELNÖKI ÜDVÖZLET

Előző számunk elnöki üdvözetét nem a legjobb hírrel kezdem, amikor tudattam, hogy bepereltek minket. E számban mindössze annyit tehetek hozzá, hogy várjuk az értesítést a bíróságtól, hogy mikorra tűzi ki a tárgyalás kezdetét. E mellett ismét be kell számolnom egy újabb kétes hírről. Mult hónapban kaptunk egy továbbított levelet, melynek írója közölte, hogy 2025-ben elhunyt Kádár Iggy. Itt helyben erről nem hallottunk semmit és így nem tudtuk, hogy hogyan vegyük ezt a hírt. A végén aztán tisztázódott, Louise közölte velem, hogy Iggy nem halt meg, itt van velünk és ahogy szól a mondás: „él és virul, amihez mi csak a lehető legjobbat kívánjuk neki.

Ezek után jobb hírekkel folytathatom üdvözetemet. Társaskörünknek ismét volt egy sikeres nyara, júliusban megtartottuk a szokásos piknikünket, melyen kb 40-en vettünk részt. Mint mindig, teli asztal várt mindenkit. Köszönet mindenkinek a közös asztalra hozott édességért és gyümölcsért.

Ez követően megünnepeltük államalapítónk, Szent István napját, melyen ugyancsak 40 körül vettünk részt. Egy kiváló műsoros vacsoráról számolhatok be, ezen is kb. negyven vettünk részt. A megemlékezést követte egy élvezetes műsor, Karel Zidek és a zenekar nem egy ráadást is játszott a meleg tapsra. A vacsorát Susan és Anita készítette, nagyon finom kirántothúst készítettek, melyet egy tekercestorta követett. A következő rendezvényünk októberben lesz, melyen megemlékezünk az 56-os forradalomról, lerójjuk tiszteletünket a forradalom hőseinek és néma imánkkal adunk hálát nekik megrendíthetetlen hazaszeretetükért. Helyi hírként megemlítem, hogy még nem kaptunk értesítést a tartományi kormánytól a beadott kérelmünkre, hogy kiáltsa ki Október 23-át, „Hungarian Revolutionary Heritage Day-nek”. Reméljük, hogy hamarosan megteszik! További jó egészséget és kellemes őszi napokat kívánok mindenkinek! ❖

TARTALOM

Table of Contents

Elnöki Üdvözet.....	2
Greetings from The President.....	3
Az 1956-os forradalom.....	4
Október 6. emlékezete	9
Szent István-napi vacsora	12
Piknik 2026.....	15
Saanich Fair of 2026.....	17
----- HAZAI HÍREK -----	
Mónus József világrekordot döntött	19
Ivanka Laura	18
Calendar of Events Eseménynaptár.....	22

XLVX. ÉVFOLYAM/VOLUME

Felelős Kiadó/Publisher:
VICTORIAI MAGYAR TÁRSASKÖR
Hungarian Society of Victoria
476 Bay St. Victoria, BC. V8T 5H2

Főszerkesztő/Editor-in-Chief:
Butz István
Műszaki Szerkesztő/Technical
Editor:
Nagy Zoltán (Kor Gable)

Kiadás/Publication:
Háromhavonta/Every three months

GREETINGS FROM THE PRESIDENT

I did not begin the presidential greeting in our previous issue with the best of news, as I had to announce that we were being sued. In this issue, I can only add that we are awaiting notification from the court regarding the scheduled start date of the proceedings. Furthermore, I must report yet another piece of questionable news. Last month, we received a forwarded letter stating that Iggy Kádár had passed away in 2025. We had heard nothing about this locally, so we were unsure how to interpret the report. In the end, the situation was clarified: Louise informed me that Iggy hadn't passed away after all—he is here with us and, as the saying goes, "alive and kicking," and we wish him nothing but the best.

With that settled, I can continue my message with better news. Our society has had another successful summer; in July, we held our customary picnic, attended by about 40 people. As always, a table laden with food awaited everyone. Thanks to all who contributed sweets and fruit to the shared spread.

Following that, we celebrated the day of our nation's founder, Saint Stephen, an event also attended by around 40 people. I am pleased to report on an excellent dinner and entertainment program, which drew a similar crowd of forty. The commemoration was followed by a fantastic performance; Karel Zidek and his band played several encores in response to the enthusiastic applause. Susan and Anita prepared the meal, serving delicious breaded pork cutlet, followed by a rolled cake. Our next event will take place in October, when we will commemorate the 1956 Revolution, pay our respects to its heroes, and offer silent prayers of gratitude for their unwavering patriotism. As a local update, I should mention that we have not yet received a response from the provincial government regarding our petition to officially designate October 23rd as "Hungarian Revolutionary Heritage Day." We hope they will do so soon! Wishing everyone continued good health and pleasant autumn days! ❖

Az 1956-os Forradalom 16 pontja

Az 1956-os forradalom 16 pontja az a követeléslista, amelynek első változatát a Szege-di Tudományegyetemen megalakult Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (ME-FESZ) fogalmazta meg 1956. október 20-án, majd a Műegyetemen az ország egyetemeinek küldöt-teiből alakult diákgyűlés résztvevői öntötték vég-leges formába október 22-én.

A budapesti egyetemisták és főiskolások októ-ber 23-i tüntetésének első állomása a belváro-si Petőfi-szobor volt. Itt olvasták fel a 16 pontot, miután Sinkovits Imre elszavalta a Nemzeti dalt.

Király Béla, Budapest 1956-os katonai főparancs-noka, történész a Mindentudás Egyetemén tartott előadásában a forradalom voltaképpen program-jának nevezte a 16 pontot, amely mint mondta: „futótűzként terjedt el az országban”. Lényeges pont, mondta a történész, hogy a 16 pont nem kö-vetelte a kommunista párt betiltását és a szocia-lizmus eltörlését, de követelte a titkos szavazással végrehajtandó általános választásokat, ami azt je-lenti, hogy már ekkor lehetségesnek tartották a szocializmus eltörlését.

Bár a budapesti tüntetést megelőző napokban számos helyen fogalmaztak követeléseket (Sze-geden és Debrecenben az egyetemen, Miskolcon a város legnagyobb ipari üzemében), mégis a leg-nagyobb hírnévre a budapesti műszaki egyete-misták pontjai tettek szert. Pedig 1956. október 23-án a műegyetemi pontok teljességét az or-szágból, de még a fővárosban is viszonylag ke-vesen ismerték. Még arra sem könnyű válaszolni, mit is tartalmaztak a pontok, s pontosa hogyan fo-

Az 1956-os emlékmű Szegeden, A szabadság pil-langóját 19 fiatal megformázott alakja hordozza. Me-locco Miklós (továbbá Balogh Miklós, Benke Zoltán, Guth Viktor, Király Lőrinc és Párkányi Ráab Péter) alkotása (1997)

galmaztak szerzőik. Számos változatban (10, 14, 16 pont) váltak ismeretessé – aszerint, hogy a pontokat leíró, lemásoló, sokszorosító diákok épp melyik változatnál kezdtek munkába. A másnapi, október 23-i sajtó tudósításaiból a „legrázósabb” pontok (így a szovjet csapatok kivonására vonat-kozó) kimaradtak.

A 23-án este a Rádió előtt kitört fegyveres össze-csapás egyik fő oka az volt, hogy annak vezetése is megtagadta valamennyi pont beolvasását, hiá-ba követelte azt több ezer tüntető. Az előbb sten-cilen, később nyomdai úton sokszorosított követelések sok helyre eljutottak Budapesten, a tüntetés során is osztogatták őket, de még az sem feltételezhető reálsan, hogy az utcára vonul-tak többsége olvasta volna ezeket. Igazán ismert-

té a következő napokban váltak. A műegyetemi követelések jelentik 1956 alapprogramját.

Már október 21-én a szegedi programgyűlésén kezdték megfogalmazni az egyetemisták 16 pontját. A Hétfői Hírlap 22-én közölte ezek tartalmát. Az első tíz pont az egyetemisták követeléseit tartalmazza, majd hat politikai pont következett.

Az első pont követeli, hogy az egyetemi ifjúság káderezését a párt augusztusban hozott értelmiségi határozatának szellemében végezzék. A második pont az egyetem lapjának, a Szegedi Egyetemnek átszervezését követeli, valamint hogy az újság valóban a hallgatók és oktatók véleményét tükrözze.

A további pontokban a diákjóléti bizottság munkájáról, a nyelvoktatás fakultatívvá tételéről, a nők honvédelmi oktatásának eltörléséről, keleti és nyugati külföldi utak szervezéséről, utazási kedvezmények megteremtéséről nyilvánítják ki akaratukat.

A hat politikai pont a tájékoztatás szabadságát, a fizetések rendezését, a politikai bűncselekményekben a halálbüntetés eltörlését, szabad és demokratikus választásokat tartalmazott. Már aznap kiegészültek ezek az egyetemisták nagyobb politikai szerepének követelésével, hogy március 15. ismét nemzeti ünnep legyen, valamint az egyetemi autonómia kérdéseivel. Ezek közül október 23. estére egyedül a választási pont maradt meg, de jelentősen radikalizálva, miközben az összes többi kicserélődött.

Több szövegváltozat is elterjedt, a pontok sorrendje is változó, valamint ismertek 10, 11, 14, 16 és 17 pontos változatok is. Ennek oka az volt, hogy a késő esti végleges formába öntés után már nem volt olyan kiadó, amelyik a másnapi megjelenést biztosítani tudta volna. Ezért diktálva, kézírással sokszorosították, stencilezve terjesztették.

A MEFESZ 16 pont egyik változata a következő volt:

1. Vonják ki a szovjet csapatokat ! (Ezt kiáltották hozzá: „Ruszkik haza!”)
2. Új, alulról kiinduló választások legyenek az MDP-ben! Válasszanak új KV-t (Központi Vezetőséget), hívják össze a pártkongresszust!
3. Nagy Imre alakítson kormányt, a sztálinista-rákosista bűnösöket váltsák le!
4. Nyilvános tárgyalást Farkas Mihály és társai ügyében! Vonják felelősségre Rákosit!
5. Általános, egyenlő, titkos választásokat, több pártot, új nemzetgyűlést, sztrájkjogot!
6. Vizsgálják fölül a magyar-szovjet, illetve a magyar-jugoszláv kapcsolatokat a kölcsönös be nem avatkozás jegyében!
7. Szakemberek bevonásával szervezzék át a gazdasági életet, a hazai adottságok és a nép létérdekei alapján!
8. Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket (a magyar közvélemény nem tud semmiről), a jóvátétel tényleges adatait, adjanak tájékoztatást a magyar uránról! (az 1947. április 10-ei párizsi békében foglalt jóvátétel tízszeresét rabolták el!)
9. Vegyék teljes revízió alá az ipari normákat, vizsgálják ki a bérköveteléseket, állapítsák meg a munkás létminimumot!
10. Fektessék új alapokra a beszolgáltatás rendszerét, az egyénileg vállalkozók kapjanak a TSZCS-kkel egyenrangú támogatást!

11. Független bíróság vizsgálja felül az összes politikai gazdasági pert, bocsássák szabadon az ártatlanul elítélteket, szállítsák haza a SZU-ba (Szovjetunió) hurcolt foglyokat!
12. Teljes vélemény- és szólásszabadságot, szabad rádiót, MEFESZ újságot! Ismerhesse meg mindenki saját káderadatát!
13. Távolítsák el a Sztálin-szobrot! Helyére 1848–49-es emlékmű kerüljön!
14. Új, nemzeti jellegű címet! A katonáknak új, a magyar hagyományoknak megfelelő egyenruhát! Március 15. legyen nemzeti ünnep, október 6. nemzeti gyászünneppé és tanítási szünet!
15. Szolidaritást a lengyel néppel!
16. Október 27-én üljön össze egy országos diákkonferencia, ahol megvitatják a követeléseket!

A Hazafias Népfront Somogy megyei Bizottság Elnöksége 16 Pontja

1. Magyarország függetlensége és a belső béke helyre állítása céljából követeljük a szovjet haderők azonnali kivonulásait hazánk területéről.
2. Magyarország teljes semlegességének a biztosítását követeljük minden katonai szövetségben való rész vétel azonnali felmondásával.
3. Kelet és nyugat országaival a teljes egyenjogúság alapján az ENSZ alapokmányaiban lefektetett elvek szerint követeljük nemzeti függetlenségünk biztosítását.
4. A belső megbékélés és a további tragikus magyar vérontás elkerüléséhez múlhatatlanul szükséges felkelő szabadsághős nemzetünk részére a teljes amnesztia biztosítása, és a tragikus október 23-nak nemzeti ünneppé való nyilvánítását.
5. A jelenlegi parlament, amely nem a nép bizalmából született, azonnali hatállyal jelentse be feloszlását és a Hazafias Népfront által delegált Ideiglenes Nemzetgyűlés dolgozza ki az új választójogi törvényt, amely demokratikus alapon válassza meg titkos választással a több párt rendszerű új országgyűlést.
6. Az ipari munkásság jobb életkörülményeinek megvalósítása érdekében követeljük a jelenlegi népnyzó norma- és bérrendszer rendezését, a nyugdíjak, szociális segélyek, családi pótlékok felülvizsgálását és javítását.
7. Követeljük a gyárak és üzemek munkástanácsok kezébe való fokozatos átadását.
8. A dolgozó parasztság helyzetének gyökeres megváltoztatása érdekében követeljük a jobbágyrendszerű beszolgáltatás és adózás megváltoztatását és a dézsma eltörlését
9. Teremtsük meg a magyar sajátosságnak megfelelő szövetkezeti formát, a legnagyobb önkéntesség elve alapján.
10. A legteljesebb autonómiájú érdekképviselőket biztosítsuk dolgozó parasztságunk részéről.
11. Követeljük a legteljesebb lelkiismereti és vallásszabadságot.
12. Egész oktatási rendszerünket fel kell szabadítani az egyirányú, merev ideológiai megkötöttségektől.
13. Szellemi életünket (irodalom, sajtó, művészet stb.) szent nemzeti hagyományunkra építsük fel.
14. Követeljük a jelenlegi nemzeti tragédia előidézéséért felelős személyek nyilvános felelősségre vonását, követeljük a sztálinista politika idején

politikai vétségek miatt ártatlanul börtönre ítélt személyek azonnali szabadon bocsátását. Egyben követeljük a Szovjetunióban bármilyen címen fogva tartott magyar állampolgárok hazaengedését.

15. Biztosítani kell, hogy az állami, társadalmi, kulturális és gazdasági élet minden területén érvényesüljön a megfelelő képzettség és rátermettség, pártállástól függetlenül.
16. A Hazafias Népfront legyen a népi-nemzeti egység megtestesítője, a különböző pártok, szervezetek és ezeken kívüliek összefogója.

A 16 pont történelmi értékelése

A műegyetemi követelések 10, 14 és 16 pontos változatban ismertek. Tartalmilag nincs közöttük lényeges eltérés. A pontokat - félig cenzúrázva, a hangvétel radikális élet elvéve - közölte a korszak két jelentős ifjúsági és közéleti lapja a Magyar Ifjúság és a Jövő Mérnöke. A követelések jelentős része a fennálló politikai rendszert alapjaiban érintő változási igényt fogalmazott meg. A fogalmazók az első és legalapvetőbb, egyben legradikálisabb kérdésnek a szovjet csapatok kivonását tekintették. A szovjetek mintegy 100 ezres hadseregének árnyékában nem volt realitása a következő pontokban megfogalmazott és a szabadság alapvető kérdéseit érintő követeléseket megvalósítani.

Az uralkodó állampárt belső megújulását, a kompromittálódott vezetők leváltását összekapcsolták Nagy Imre miniszterelnökké való kinevezésével. A két pont egymás nélkül nem elképzelhető, hiszen Nagy Imre kinevezése a régi rákosista káderektől nem volt elvárható. Nevének említése kétségtávol igazolja a személye iránti bizalmat.

Hogy az egyetemisták vele képzeltek-e el a reformokat, melyek a következő pontokban megfogalmazódnak vagy neki csupán a demokratikus átmenetet kellett volna biztosítani, a dokumentum nem tárgyalja. Valószínűleg nem volt erről kiforrott elképzelés. Ugyanakkor a fogalmazvány jól körül-

határolható módon igyekszik véleményt alkotni politikai, gazdasági, társadalmi és a nemzeti identitás vonatkozásában is.

Az egyetemisták követelték az összes politikai és gazdasági per felülvizsgálatát, az ártatlanul elítéltek teljes rehabilitációját, a Szovjetunióban fogva tartottak hazaszállítását, a személyzeti anyagok nyilvánosságra hozását.

A gyűlölt honvédelmi miniszter, Farkas Mihály felelősségre vonása a műegyetemisták követeléseinek első megszövegezésétől kezdve mindig bekerült a pontok közé. Rákosi Mátyás felelősségének vizsgálata a körülötte kialakult személyi kultusz miatt bátor gondolatnak számított. A röplap szerkesztői nem feledkeztek meg a szétzilált gazdaság helyreállításáról sem. A tervgazdaság átalakítása mellé a nemzeti érdekű gazdaságpolitika került. Innen érthető az előnytelen külgazdasági kapcsolatok felülvizsgálata és az uránügy kérdésének az említése, mely már régóta gyanút keltett értelmiségi körökben.

A társadalmi visszasságok sem kerülték el a 16 pont megfogalmazóinak figyelmét. A munkások és a parasztság szociális helyzetének javítása mellett utaltak az értelmiség megbecsülésének szükségességére is.

A Sztálin szobor eltávolítása és helyette 1848-as emlékmű állításának kívánalma, továbbá a nemzeti címer helyreállítása és az új katonai egyenruha bevezetése már a nemzeti jelképrendszer megváltoztatásának az igényeként értelmezhető.

A követelések futótűzként terjedtek városszerte. Litauszky István egyetemi hallgató tanúkihallgatási jegyzőkönyve érdekes adalékkal szolgál a 16 pont népszerűségének vonatkozásában.

„...a villamos- és buszkalauzok szívesebben vették a felszállóktól a 14 vagy 16 pont szövegét, mint a menetjegy árát. A Bartók Béla úton kitűzték a szöveget a fákra és az épületekre.”

Bár a pontok néha esetlegesnek tűnnek, a követelések alapvetően az egyetemi ifjúság radikális és jogos követeléseit közvetítették. "A pontok majd' mindegyike a politikai berendezkedést alapjaiban érintő változtatási igényt fogalmazott meg, ... a gazdasági követelések is a rendszer alapjait kérdőjelezték meg, vagyis a kötött tervgazdasá-

got. Az egyedüli „szakmai” szempont is itt jelent meg, nevezetesen, hogy a gyűlés résztvevői a gazdasági életet szakértői részvétellel kívánták újjászervezni. ... A diákok programja saját – értelmiségi – megbecsülésük javításán túl az egész társadalomra kiterjedt."

— Forrás: Wikipédia

Október 6.

EMLÉKEZETE

Batthyány Lajos ... éljen a haza!

1 849. október 6. hajnalán Aradon a császári haditörvényszék ítélete nyomán kivégezték a magyar szabadságharc tizenkét tábornokát és egy ezredesét. Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knezić Károly, Láhner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly gróf, Nagysándor József, Poeltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly gróf ezáltal váltak a magyar szabadságharc vértanúivá.

Ugyanezen a napon a pesti Újépület udvarán halt mártírhálált az első magyar miniszterelnök, Batthyány Lajos gróf. Október 6-án elsősorban rájuk emlékezünk, és rajtuk kívül mindazokra, akik az elbukott szabadságharcot követően áldozatul estek a megtorlásnak.

Mi történt Aradon a kivégzéseket követően? Hogyan emlékeztek a különböző korok magyarjai az aradi vértanúkra? Miként tudta a hősökre való emlékezés a magyar szabadság gondolatát újra és újra felidézni, feléleszteni és táplálni?

Bosszú és megtorlás

Hermann Róbert, a szabadságharc neves történésze összesen 144 kivégzettet számolt össze. Voltak köztük politikusok, katonák, polgárok, papok és egyszerű földművesek is. Az aradi vértanúk többsége az augusztus 13-i fegyverletételt követően először orosz fogságba került. Az oroszok, ha nem is ígértek büntetlenséget, de azzal biztattak, hogy szavatolják a magukat megadó tiszték életét. Ám a bécsi kormány és Julius von Haynau másként gondolták. Míg Görgey a cár kérésére kegyelmet kapott, a többieket osztrák haditörvényszék elé állították.

A vád főbenjáró bűn, lázadás és felségsértés volt. A vádlottak 1848 előtt valamennyien a császári királyi hadsereg tisztjei voltak; védekezésükben többnyire arra hivatkoztak, hogy ők hűek maradtak a királyhoz, hiszen az uralkodó beleegyezésével szolgáltak a honvédseregben, ugyanakkor katonai becsületük a magyar alkotmányra tett esküjük betartását is megkövetelte. A per során a vádlottaknak nem sok esélyük volt. Haynau elretentő példát akart, szándéka szerint megsemmisí-

teni valamennyi lázadó tisztet. Ahogy leveleiben maga írta: *„Nyugodt lelkiismerettel lövetek agyon százakat is, mert szilárd meggyőződésemm, hogy ez az egyetlen mód intő példát szolgáltatni minden jövőendő forradalomnak [...]. Egy évszázadig nem lesz több forradalom Magyarországon, [...] mert gyökerestől irtom ki a gazt.”*

A bíróság is ebben a szellemben ítélkezett. Csak a börtönben megőrült Lenkey János tábornok ügyében nem született ítélet – ő néhány hónappal később a börtönben halt meg –, illetve Gáspár András tábornok esetében tekintettek el a halálbüntetéstől – talán mert egykor a gyermek Ferenc József lovaglótanára volt.

Kiss Ernő és Schweidel József esetében „lőpor és golyó”, míg a többiekénél a megalázó és kínosabb kötél általi halálra szolt az ítélet. Később Desseffy és Lázár büntetését kegyelemből szintén agyonlövésre módosították – jutalmul azért, hogy ők nem az orosz, hanem az osztrák csapatoknak adták meg magukat.

A tábornokok méltósággal fogadták az ítéletet. Utolsó éjszakájukon levelekben búcsúztak szeretteiktől, feleségüktől; meggyóntak, megáldoztak.

Török egy erődítési szakkönyvet tanulmányozott, Aulich Horatiust olvasott, Láhner fuvolázott, míg Damjanich együtt szivarozott a végrehajtással megbízott hóhérrel.

Október 6-án hajnali fél hatkor először a golyóra ítéleteket végezték ki, majd hat órakor következtek az akasztások. A tábornokok civil ruhát viseltek, kivéve Leiningent, akinek meghagyták honvéd tábornoki egyenruháját. A szemtanúk leírása szerint a kirendelt papok, de még a katonaság néhány tagja is könnyezett.

Az elrettentés érdekében a kivégzetteket közszemlére tették, az aradi lakosság a vesztőhelyen tekinthette meg a kilenc akasztottat. Oláh Gyula akkor tizenhárom éves fiú később így emlékezett a vesztőhelyen látottakra: *„Kilenc cölöp volt egy sorban felállítva, mindeniken egy ember függött. A cölöpök nem voltak magasak, a kivégzettek lába alig volt harminc centiméterre a földtől, a kötél sem látszott; messzebből nézve úgy tetszett, mintha csak sorban állnának. [...] Komoly, férfias arca volt mindenkinek, és akkor, a kimúlás után pár órával, midőn a halál még alig kezdte meg pusztító munkáját, lehajtott fejjel mindnyájan úgy tűntek fel, mint mikor komoly férfiak mélyen gondolkoznak.”*

A 13 aradi vértanú születési helye

A gyász időszaka

Alois von Howiger vezérőrnagy, az aradi várparancsnok megtagadta a rokonok kérését, hogy kiszolgáltassa nekik a holttesteket. A legenda szerint az egyik vértanú édesanyja megátkozta őt, hogy teste úgy marcangoltassék szét, ahogyan ő szétmarcangolta a gyászolók lelkét. Tény, hogy Howiger még az ősz folyamán baleset áldozata lett, egy robbanást követően halt meg szörnyű kínok között.

Kilenc vértanú holttestét a kivégzés helyén földelték el. Damjanich és Láhner tetemét Csernovics Péter, a Batthyány-kormány egykori kormánybiztosa titokban megvette a hóhértól és október 8-án a saját birtokán, Mácsán eltemettette. Vécsey és Leiningen holttestét a családjuk megbízottai váltották ki. Még október 6-án éjjel Kiss Ernőt tisztiszolgája kilopta a várárokból, ahol este felületesen elföldelték, és ideiglenesen az aradi temetőben jeltelen sírba temette. 1850-ben titokban Dessewffy holttestét is kiásták és elszállították családjá margonyai birtokára.

A kivégzések híre egész Európában megbotránkozást keltett. Miklós cár megsértődött, miután a kegyelemre vonatkozó kérését Bécsben hálátlanul semmibe vették, de az egész európai közvélemény felháborodott az osztrák kormány barbár eljárásán. 1850. október 7-én Párizsban már meg-

emlékeztek Batthyányról és az aradi tizenháromról, a feljegyzések szerint az eseményen mindenki gyászruhát viselt, és a magyar emigránsok mellett a szabadságharc lengyel és román hívei is megjelentek.

Magyarország megrendülten gyászolt: gyászában összefonódott a szabadságharc elbukása és a mártírok halála fölött érzett megrendülés. Ám ennek a gyásznak sokáig nem lehetett hangot adni.

A birodalmi hatóságok szigorúan ügyeltek arra, hogy senki se idézze fel a forradalom és szabadságharc lelkes napjait vagy az aradi vértanúk mártíriumát. Így maradtak a megemlékezés rejtett formái: a gyászruhák tüntető viselése, titkos jelentésű betűkkel díszített ékszerek, csendes gyásmisék.

2001-ben, az aradi kivégzések után 152 évvel jelent meg a rendelet, amelyben a magyar kormány nemzeti gyásznappá nyilvánította október 6-át. Nem a rendelet teremtette az emléknapot; de a jogszabály elismerése, törvényesítése volt annak a másfél évszázados hagyománynak, amely kezdetben titokban; majd nyilvánosan, de a hivatalosságot nélkülözve; később állami keretek között is mindmáig része és alkotóeleme a magyar nemzeti öntudatnak. ❖

— Forrás: Rubicon.hu

Székely Imre

Szent István NAPI VACSORA

Ebben az évben is megünnepeltük Szent István királyunk szentté avatását, ami az államalapítás és az új kenyér ünnepe is. Nagyon szép műsor volt a Magyar Házunkban, amelyen 42-en vettünk részt, augusztus 23.-án, vasárnap délután. Vendégeink között volt a lengyel kulturális közösség elnöke is.

A műsort Butz István elnökünk nyitotta meg, köszöntötte a résztvevőket és ismertette ennek a hagyományosan nagy és szép magyar ünnepnek a lényegét, eredetét. Angol nyelven is elmondta ezt, ezzel is bevonta az ünnepségbe azokat, akik nem tudnak magyarul. Ezután én szavaltam el Faludi Ferenc: Szent István királyhoz című versét, melyet a közönség meleg tapssal fogadott. Utánna Zidek Károly és zenésztársai kiváló összeállítást produkáltak az ünnepséggel kapcsolatban lévő számokból.

Utánna ismét én álltam a mikrofon elé és előadtam egy nagyon szép verset, amit Juhászné Bérces Anikó írt. A vers címe: Augusztus 20. volt. Ezt követően ismét Zidek Károly és zenekara folytatta és fejezte be az ünnepi műsort. A jelenlévő közönség nagy taps viharral köszönte meg a kiváló produkciókat, és kérte őket, hogy játszanak még további számokat, amit meg is tettek.

Az est igazi fénypontja következett: kiválóan elkészített és kimondottan izletes rántott hús vöröskáposzta körettel és petrezselymes krumplival. Természetesen kenyér is volt hozzá. Köszönet a Nagy testvér lányoknak a finom készítményért. A vacsorát süteménnyel és kávéval fejeztük be.

Ilyenkor mikor a Hazánkkal kapcsolatos történelmi eseményeket ünneplünk meg, mind-egyikünk szívében megmozdul az igazi magyar öntudat, és egy ici-picit a honvágy is, mely meleg hazaszerető pillanatokat kelt bennünk. Kiváló volt a hangulat, sokáig elbeszélgettünk, és a megmaradt finom ételből még lehetett - vásárlás útján - haza is vinni.

Isten, áldd meg a magyart és a magyar hazát!

Szy Judit

Piknik 2026. július

Július 18-án tartottuk meg hagyományos piknikünket a szokott helyen az Eagle Beach Shelterben. Szerencsére kellemes, napos idő volt. Szép számmal jöttünk össze. A klub Kentucky csirkével és salátákkal vendégelte meg a megjelentek. Szokás szerint mindenki hozott még valamit. Volt sok sütemény, gyümölcs és alkoholmentes ital.

Kellemes beszélgetéssel telt az idő. Meglepetésként lengyel és szlovák barátaink hozták a hangszereiket is és muzsikájukkal vidám hangulatot teremtettek. Egy ilyen összejövetel sok előkészületet és munkát igényel, de a szervezők és rendezők dicséretére minden zökkenőmentesen lezajlott. Külön köszönet illeti meg a Mészáros házaspárt, Juditot és Tibort, akik nemcsak a szervezésben és előkészítésben, hanem a fizikai teendőkben is a nagyrészt vállalták. Reméljük, hogy jövőre is együtt leszünk veletek társaskörünk piknikén!

Waitzner Györgyi

Saanich FAIR of 2026

A Labour Day hétvégén 3 napra újra kivonult a szokásos, de szűk kis csapatunk, hogy ellássuk Victoria és környező lakosságát az itteniek számára már ikonikussá vált magyar finomsággal, a lángossal. Három napig reggeltől estig ment a lángos nyújtás, sütés, majd azt követően látni azt az örömet az emberek arcán, az mindent megért, amikor a hosszú sorba állás és várakozás után kézbe kapták a Saanich Fair-i kedvenc jutalomfalatukat, Boldogan mondták sokan, hogy egész évben várták ezt az alkalmat, és főleg azért jönnek, hogy lángost ehessenek. Boldogan láttam, hogy ugyan kevesen voltunk ellátni ezt a tömeges lángost szerető közönséget, pedig majdnem megállás nélkül dolgoztunk, de kaptunk segítséget.

A mellettünk levő csoport, akik tornado potato-t és grillezett ananászt árultak a Speed Skater's Club javára, többször át jöttek segíteni nekünk, amikor látták, hogy szükségünk volt extra kézre. Hálás köszönet, úgy az ifjú korcsolyázók, valamint a szüleik segítségére is. Nagyon szép gesztus volt tőlük.

Megemlítem, hogy a Magyar Társaskörben van pár önkéntesünk akik lelkesen segítettek ezen a hétvégén is. Fáradhatatlanul dolgoztunk, hogy munkánkkal segítsük megteremteni a társaskörünk ez évi fenntartására szükséges költségek egy részét. Köszönet a "lángos brigád" tagjainak: Egrisits János, Mészáros Judit és Tibor, Molnár Irénke és Gyárfás, Sam Margolis és Nora Butznak – kitettünk magunkért, ismét egy sikeres Saanich Fair áll a hátunk mögött. ❖

Mónus József világrekordot döntött – 29 éve fennálló csúcstól szárnyalt túl

Több mint egy kilométeres lövéssel ért el új csúcstól Mónus József magyar távlövő íjász az Egyesült Államokban. A világrekord a nevadai Smith Creek kiszáradt tómedrében rendezett versenyen született meg, ahol hat nyílvevesszővel próbálkozott. Új világrekordot ért el Mónus József többszörös világrekorder magyar távlövő íjász az Egyesült Államokban: 1063,59 méteres lövésével 80 centiméterrel múlta felül a 29 éve fennálló, 1062,79 méteres korábbi csúcstól.

A hatodik nyílvevesszőt hosszabb keresés után, a versenybírák közreműködésével találták meg. A hivatalos mérés szerint 1063,59 métert tett meg, ezzel Mónus József 80 centiméterrel megdöntötte az addigi csúcstól.

A nevadai Smith Creek kiszáradt tómedrében megrendezett, a World Archery és a USA Archery égisze alatt zajló világrekordlövő versenyen Mónus József hat nyílvevesszőt lőtt ki. Négyet mintegy 800 méteres távolságban találtak meg, az ötödik pedig 1059 méterre repült, így néhány méterrel elmaradt a korábbi rekordtól. A hajdúnánási születésű, Fehér Farkas néven is ismert íjász hosszú évek óta a távlövő íjászat nemzetközi élmezőnyéhez tartozik. Különböző kategóriákban több világrekordot állított fel, és korábban ugyancsak az Egyesült Államokban jutott túl az egy kilométeres távolságon. 2023-ban 1007,41 méteres eredményt ért el.

Egyéves felkészülés előzte meg a világrekordot. A mostani rekordkísérletet egyéves felkészülés előzte meg. Mónus József saját íjakat és nyílvevesszőket készít, tevékenységében a sport mellett a hagyományőrzés és a történelmi íjászat kutatása is szerepet kap. Elmondása szerint évente mintegy 250 ezer nyílvevesszőt lő ki edzéseken, versenyeken és bemutatókon. Az eredmény után úgy fogalmazott, hogy bár másnak talán csak 80 centiméter a különbség, számára „egy egész élet munkája” van benne. A teljesítményt a magyar zászló tiszteletének, az elődöknek és a magyar íjászhagyományoknak ajánlotta. ❖

— Forrás: index.hu

Ivánka Laura

Jegyezzük meg egy tehetséges fiatal magyar lány nevét – Ivánka Laura. A 15 éves magyar feltaláló Viktória svéd koronahercegnőtől vehette át a Stockholm Junior Water Prize Diploma of Excellence elismerését.

A magyar sajtó eközben feltűnően csendes. Nem látom a szalagcímeket, a hangos büszkeséget. Pedig ha valakinek a teljesítménye megérdemelné, hogy minél többen halljanak róla, akkor Ivánka Lauráé egészen bizonyosan.

A Stockholm Junior Water Prize a világ egyik legrangosabb, vízügyi és környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó ifjúsági tudományos versenye.

A 15 és 20 év közötti diákok számára meghirdetett nemzetközi megmérettetésre több mint negyven ország nemzeti versenyeinek győztesei jutnak el. A zsűri nem pusztán ötleteket keres, hanem tudományosan meg-

alapozott, kipróbált és a valóságban is alkalmazható megoldásokat. Laura pedig pontosan ilyet vitt Stockholmba.

Projektjének kiindulópontja egy egyszerű felismerés – a tengerbe kerülő műanyag hulladék jelentős része lesüllyed a fenékre, és ott is marad, miközben egyre kisebb darabokra töredezik, végül mikroműanyaggá válik. Ezek az apró részecskék azonban már rendkívül nehezen távolíthatók el, károsítják a tengerfenék élővilágát, bekerülhetnek a táplálékláncba, és hosszú időn át jelen lehetnek az üledékben.

Laura megoldása még azelőtt próbál közbe lépni, hogy a lesüllyedt műanyag mikrorészecskékre töredezne. A DIVE&CLEAN rendszerének központi elemei, a kedvelt búvárútvonalak mentén elhelyezhető, speciálisan kialakított víz alatti gyűjtők. A búvárok ezekbe helyezhetik a merülés közben talált műanyag hulladékot, amelyet később szervezetten lehet a felszínre hozni. A rendszer

alacsony költségű, a bűvárközösségeket aktívan bevonja a tengerek védelmébe, és nem igényel olyan nagyszabású beavatkozást, amely maga is veszélyeztethetné a vízi élővilágot.

A gyűjtők ráadásul nem csupán szeméttárolók. Állandó mintavételi pontként is működhetnek, így segítséget nyújthatnak a mikroműanyag szennyezés hosszú távú megfigyeléséhez és kutatásához. Laura számításai szerint, ha a víz alá került műanyag eltávolítása az első öt évben megkezdődik, a későbbi mikroműanyag-felhalmozódás több mint 96 százaléka megelőzhető.

Számításai megmutatják, hogy az időzítés életbevágó. Amit ma még egy bűvár ki tud emelni, abból néhány év múlva milliónyi, szinte eltávolíthatatlan műanyagrészeske lehet. A nemzetközi zsűri külön kiemelte Laura gyakorlatias megközelítését.

A projekt kidolgozása során számos lehetséges felhasználói és szakmai csoport véleményét kérte ki, prototípusokat épített, tesztelt, majd az eredmények alapján továbbfejlesztette az eszközt. Fizikai stabilitási vizsgálatokat végzett, a rendszert Máltán, valódi tengeri környezetben is kipróbálta, nemzetközi felméréseket készített, és találománya szabadalmaztatásán is dolgozik. Mindezt 15 évesen.

Laura nyolcéves kora óta bűvárkodik, emellett versenyszerűen szörfözik. Sok időt tölt tengerparti környezetben, rendszeresen figyeli a szelet, a hullámokat és az időjárási

előrejelzéseket. Innen ered a tengeri élővilág és a környezettudomány iránti érdeklődése is. Robotikával is foglalkozik, egy helyi klubban önkéntes, és fiatalabb diákokat mentorál.

Egyetemi tanulmányait környezetmérnöki vagy tengerbiológiai területen képzei el. Laura jelenleg a British International School Budapest 15 éves diákja. DIVE&CLEAN munkájával 2025-ben első díjat nyert a 34. Országos Tudományos és Innovációs Olimpián.

A versenyre abban az évben 428 fiatal összesen 296 pályázattal jelentkezett. Az országos győzelem után 2026 májusában Magyarországot képviselte az Egyesült Államokban megrendezett International Science and Engineering Fairen, az ISEF-en, amelyet gyakran a középiskolás tudományos versenyek olimpiájaként emlegetnek. A közel kétezer résztvevőt felvonultató világversenyen Laura a környezetmérnöki kategória díjazottjai közé került, és érmet szerzett.

Néhány hónappal később pedig már Stockholmban állt a világ legtehetségesebb fiatal vízügyi innovátorai között. Laura csodás történetének valódi súlya nem a díszteremben és nem is a koronahercegnő személyében rejlik, hanem abban a hatalmas munkában, ami mindezt megelőzte. Jegyezzük meg a nevét – Ivánka Laura. Adjuk tovább a hírét, ha már azok, akiknek ez volna a dolguk, egyelőre nem teszik meg. ❖

— Forrás: Stockholm Water Foundation

Magyar humor
Anyuka, ez kék szilva?
Igen. Akkor miért piros? Mert még zöld.

2026

ESEMÉNYNAPTÁR

Calendar of Events

2026

OCTOBER							NOVEMBER							DECEMBER						
S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3	1	2	3	4	5	6	7			1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	6	7	8	9	10	11	12
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26
25	26	27	28	29	30	31	29	30						27	28	29	30	31		

Szombat, október 24-én
délután
14:00-kor

**Megemlékezés az
1956-os forradalomról**

Saturday, October 24th
Afternoon
2:00 p.m.

**Commemoration of
the 1956 Revolution**

Vasárnap, november 22-én
délután
16:00-kor

**Katalin és Erzsébet
műsoros vacsora**

Sunday, November 22nd
Afternoon
4:00 p.m.

**Katalin & Elizabeth
Dinner & Show**

Vasárnap, december 13-án
délután
14:00-kor

Karácsonyi délután

Saturday, December 13th
Afternoon
2:00 p.m.

Christmas Afternoon

Október 4-én, 14:00-kor
Október 4th, 2:00 PM

**KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS**

November 1-én, 14:00-kor
November 1st, 2:00 PM

**KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS**

December 6-án, 14:00-kor
December 6th, 2:00 PM

**KATOLIKUS SZENTMISE
CATHOLIC MASS**

KATOLIKUS SZENTMISE CATHOLIC MASS

Katolikus szentmise minden hónap
harmadik vasárnapján 14:00-kor
Catholic Mass is held every 3rd
Sunday of every month at 2:00PM
at the
Queen of Peace Parish
851 Old Esquimalt Rd.

Hungarian Cultural Centre
476 Bay Street,
Victoria, B.C. V8T 5H2

<https://www.hungariansocietyofvictoria.org/>
<https://www.youtube.com/@VictoriaHungarians>